

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 43.

W Krakowie 18 Listopada 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Biuro kolejowe Izby handlowej i przemysłowej z oddziałem dla reklamacji należytości frachtowych udziela kupieckim i przemysłowym interesantom okręgu ustnie, telefonicznie lub pisemnie informacji i porady we wszystkich sprawach, związanych z ruchem kolejowym, z wyjątkiem spraw natury technicznej.

W szczególności podaje biuro kolejowe stawki frachtowe na przewóz towarów na podstawie obowiązujących taryf oraz udziela wyjaśnień we wszelkich kwestiach przewozowych.

Reklamacje, wynikające z przewozu towarów uskutecznia Biuro kolejowe Izby albo za ryczałtowo, z góry umówionem 20% od kwot uzyskanych gotówką z tytułu zwrotu nadpłaconych należytości kolejowych oraz z tytułu odszkodowania za spóźnienie czasu dostawy,

10% od uzyskanych gotówką kwot z tytułu wynagrodzenia za straty na wadze, za uszkodzenie lub zaginięcie przesyłek,

4% od likwidowanych kwot refakcyjnych,

5% od owych kwot, o które się Zarząd kolejowy z tytułu dopłaty do przewoźnego od stron upomina, a które na interwencję Biura kolejowego zostały opuszczone.

Unormowanie obrotu.

Sprzedż tkanin bawełnianych tudzież białizny męskiej bawełnianej i półwielnianej.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie podaje do wiadomości, iż na mocy rozporządzenia Ministerstwa handlu z 2. listopada b. r. (L. 22779/IV) z zapasów tkanin bawełnianych oraz białizny męskiej bawełnianej i półwielnianej, zajętych rozporządzeniem z 31. sierpnia b. r., z wolnił Wojenny Związek przemysłu bawełnianego dla sprzedaży detalicznej (bezpośrednio konsumentom, dalszych 20%, a to na czas od dnia 2. listopada b. r. do 2. lutego 1917.

Sprzedawać wolno zatem:

20% zapasów tkanin blichowanych lub merceryzowanych;

20% zapasów tkanin kolorowo tkanych;

20% zapasów tkanin farbowanych oraz drukowanych;

20% zapasów białizny męskiej.

Wyjątek stanowią tkaniny blichowane lub merceryzowane, które podpadają pod obowiązek przymusowego oferowania. Dla detalicznej sprzedaży tych tkanin wymaganiem jest upoważnienie ze strony Ministerstwa handlu.

Zakładom konfekcyjnym oraz szwalniom publicznym wolno w tym czasie przerabiać jedynie 20% bawełnianych materiałów podszewkowych i przyborów krawieckich, a to pod warunkiem, iż zapasy swoje zgłaszają Związkowi wojennemu w przeciągu dni ośmiu wedle stanu z 2. listopada b. r.

Zajęcie miedzi z budynków na cele wojenne.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 11. listopada b. r. (Dz. p. p. 380) zarządzono zajęcie na cele wojenne miedzi pokrywającej budynki (jak dachy miedziane, części składowe n. p. kopuły, gzymsy, ozdoby, rynny dachowe i do spływu wody) oraz gromochronów.

Zajęciu podlegają również części składowe i gromochrony z miedzi, znajdujące się na budynkach nie pokrytych miedzią.

Zajętej miedzi z dachów nie wolno sprzedawać

ani przerabiać, dozwolona jest jednak sprzedaż wraz z domem.

Właściciele zajętej miedzi są uprawnieni w przeciągu 4 tygodni po wydaniu powyższego rozporządzenia sprzedać metal — na mocy wolnej umowy — komendzie wojskowej w danej miejscowości.

Odnosnie do miedzi na budynkach państwowych i kościelnych zostaną wydane osobne zarządzenia. W wyjątkowych uwzględnienia godnych wypadkach, o ile chodzi o konserwację budynku o artystycznej lub historycznej wartości, można uzyskać zwolnienie od przymusu oddania miedzi.

Przed rozpoczęciem robót z materiału zastępującego zajętej miedzi, dokonaniem będzie oszacowanie wartości miedzi i kosztów robót wymiennych. Przy oszacowaniu ma być obecny właściciel lub jego zastępca.

Przekroczenia powyższego rozporządzenia karane będą grzywną do pięciu tysięcy koron, lub arestem do sześciu miesięcy.

Utworzenie Urzędu żywnościowego w Wiedniu.

Rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 13. listopada 1916 (Dz. p. p. 383) utworzono Urząd żywnościowy dla zarządu wszelkimi sprawami, związanymi bezpośrednio lub pośrednio z wyżywieniem ludności w czasie wojny. Siedzibą Urzędu jest miasto Wiedeń.

Dotychczasowy zakres działania Ministerstwa spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa w sprawie zaopatrywania ludności w środki spożywcze oraz w paszę, należy od dnia utworzenia Urzędu żywnościowego wyłącznie do kompetencji tegoż. Działalność wymienionych ministerstw na polu publicznej opieki sanitarnej oraz utrzymywania i popierania produkcji przemysłowej, rękodzielniczej i rolniczej zostaje niezmienną.

Kierownictwo urzędu spoczywa w rękach prezydenta.

Blizsze postanowienia o wewnętrznym unormowaniu urzędowania określi statut, wydany przez Prezydenta Ministrów.

Urząd wyżywienia ludności może na podstawie pełnomocnictwa, udzielonego mu przez Prezydenta Ministrów, wydawać w drodze rozporządzeń przepisy konieczne dla osiągnięcia swego zadania, zwłaszcza:

- 1) w sprawie produkcji i przerabiania środków żywności i paszy, jakoteż surowców, które służą do ich wytwarzania,
- 2) w sprawie nabywania, rozdziału i spożytkowania, jakoteż cen tych przedmiotów użytkowych,
- 3) w sprawie stwierdzania zapasów wymienionych przedmiotów.

Władze i urzędy, które podlegają Ministerstwu spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa, stosować się mają w sprawach zaopatrywania w środki żywności i paszę do wskazówek udzielonych przez Urząd żywnościowy.

Do współdziałania w zadaniach tego Urzędu mogą być wezwane także gminy. Nadto podlegają Urzędowi wyżywienia ludności zakłady, utworzone przez rząd dla gospodarowania środkami żywności i paszy.

Nabywanie smarów do maszyn rolniczych.

Celem ułatwienia nabywania smarów do maszyn rolniczych w Galicji zarządziło c. k. Ministerstwo rolnictwa, iż Rafinerie „Schnodnica“, Tow. akc. przemysłu naftowego w Drohobyczu, Gal. Karpackie Tow. akc. w Gliniku, Gal. akc. Tow. „Montan“ w Ustrzykach i „Vacuum Oil Company“ w Czechowicach mogą sprzedawać bez specjalnych pozwoleń, lecz tylko na zamówienie rolnika, każdorazowo po 3 beczki oleju smarowego (Schmieröl) i 15 beczek oleju gazowego (Gasöl) na jeden plug motorowy, względnie jako zapotrzebowanie jednomiesięczne do innych maszyn rolniczych.

Przy zamawianiu smarów należy wykazać rolniczy cel ich użycia.

Przywóz żywicy z zagranicy.

Wedle doniesienia „Wiener Zeitung“ (Nr. 262) zawiadomiło Ministerstwo handlu Komisję dla obrotu żywicą w Wiedniu, iż celem ujednostajnienia zakupów żywicy i produktów żywicznych z zagranicą, zabronionem będzie w przyszłości sprowadzanie tych artykułów na własną rękę, wszelki bowiem import żywicy oraz wprowadzenie jej w obrót handlowy zastrzeżonym będzie centrali dla obrotu żywicą (Harzzentralegesellschaft) w Wiedniu.

Przywóz i wywóz towarów.

Przywóz nasion jarzyn z Niemiec.

C. k. Ministerstwo rolnictwa podało Izbie do wiadomości, iż cesarski Rząd niemiecki udziela zezwoleń na wywóz pewnych gatunków nasion z Niemiec do Austro-Węgier. Wobec tego jednak, iż zestawienie własnego zapotrzebowania w Niemczech nie zostało jeszcze ukończony, wolno narazie sprowadzać tylko następujące nasiona:

nasiona wszelkich jarzyn kuchennych, nadto kopru, rapunkulu, buraków czerwonich, rzęchuchy, szczawiu, pietruszki, żywokostu, rzodkiewki, dyni, pasternaku, korzeni cykoryi oraz melonów.

Dla uzyskania zezwolenia na wywóz wyżej wymienionych nasion nie jest wymagany wniosek ze strony Rządu.

Podania o zezwolenie na wywóz winni wnosić tutejsi importerzy albo niemiecka firma dostarczająca bezpośrednio do ces. niemieckiego Komisarjatu dla udzielania zezwoleń na wywóz i przywóz w Berlinie (Kaiserlich Deutscher Reichs-Kommissär für Ein- und Ausfuhrbewilligungen).

Podania o zezwolenie na wywóz innych gatunków nasion, wniesione do Ministerstwa rolnictwa, przesyłać będzie Ministerstwo na ręce ces. niem. Rządu, jednak dopiero po ukończeniu i ogłoszeniu wyniku tamtejszych badań, odnośnie do rozmiarów własnego zapotrzebowania.

Z powodu szczupłych kontyngentów nasion, które Rząd niemiecki przeznaczył do wywozu, uwzględnione będą jedynie wcześniej wniesione podania.

Wywóz z państw neutralnych.

W Holandji zakazano wywozu żelaza i stali, wszelkich aliażów żelaza i stali, aloxytu, alundum, amarylu, karborundum, korundum, wszelkich materiałów służących do ostrzenia, materiałów koszykarskich dla celów opakowania, rzodkiewki, nasion sałaty, ogórków, cykoryi i endywii, kasztanów oraz żółędzi.

W Szwecji wydano zakaz wywozu buraków cukrowych, łyka, wódki, araku, rumu i koniaku, z wyjątkiem oleju fuźlowego (Fuselöl) i likieru.

W Norwegii zakazano wywozu lasek bambusowych.

W Szwajcaryi rozszerzono zakaz wywozu także na odpadki przy fabrykacji tytoniu i ekstrakty tytoniowe.

Sprawy handlowe.

Urządzenie składów materiałów budowlanych.

C. k. Namiestnictwo, Centrala krajowa dla gospodarczej odbudowy Galicji, rozstało do Starostw, kierowników Ekspozytur budowlanych Namiestnictwa, komendantów komend rejonowych, izb handlowych i przemysłowych itd. okólnik w sprawie urządzenia składów materiałów budowlanych dla celów budowy, prowadzonych we własnym zarządzie przez Ekspozytury budowlane Namiestnictwa, dalej celem bezpłatnego rozdawania tych materiałów na odbudowę zniszczonych domostw i budynków gospodarskich tej części ludności miejskiej i wiejskiej, która ze względu na brak własnych środków materialnych bez pomocy jakiej obejść się nie może, wkońcu dla detalicznego odsprzedawania tych materiałów reszcie ludności po cenie własnych kosztów.

Przy organizowaniu powyższej akcji idzie o stałe, równomierne zaspakajanie zapotrzebowania, o regulowanie cen, o zapobieganie nadmiernym ich zwyżkom, tudzież o zwalczanie spekulacji i lichwy towarowej w tej dziedzinie.

Każdy skład przedstawiałby jedną całość i wydałby materiały zarówno ekspozyturom budowlanym, jak i ludności, a to za zapłatą w gotówce.

Na zapytanie Namiestnictwa przedłożyła Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie w powyższej sprawie następujące uwagi:

„I. O ileby c. k. Namiestnictwo zamierzało przez własne organa prowadzić składy, zauważyć musi Izba pod względem zasadniczym, iż całkowite przejście funkcji kupieckich przez organa zarządu publicznego, jak dotąd nie wydało zamierzonych wyników. W liczących gałęziach obrotu gospodarczego, działalność czynników zarządu publicznego nie zdołała zapobiedz brakowi, względnie ukrywaniu istniejących zapasów, ani nie osiągnęła spodziewanego obniżenia cen.

Przyczyny zjawisk tych podnosił już przy

kilku sposobnościach, a objawiły się one, choć w mniejszej mierze, także na zachodzie. W kraju naszym, dzięki wytworzonym przez układ stosunków gospodarczych warunkom nabierają one in-cenzywności i każą przy dalszych uregulowaniach obrotu uwzględniać odmienności społeczne i gospodarcze, odróżniające kraj nasz od innych prowincji.

Zdaniem Izby należy — o ile na to warunki w danej gałęzi obrotu pozwalają — odstąpić w Galicji od zasady przejęcia obrotu przez administrację publiczną, a przyjąć w jej miejsce zasadę współdziałania organizacji państwowych z uprawnionymi elementami kupieckimi przy stosowaniu jak najdalej idącej kontroli sprzedaży i kalkulacji cen.

Pomijając bowiem już ogólny wzgląd na społeczną konieczność ochrony dalszych warstw zarobkujących przed pauperyzacją i wyrugowaniem z handlu, wziąć wypada pod rozwagę z jednej strony brak odpowiedniej ilości wyszkolonych kupiecko sił urzędniczych, z drugiej strony wysokie koszty kupieckiej administracji w rękach czynników zarządu publicznego.

Zjawiska te, działające częściowo w innych prowincjach państwa spotęgowane zostały w Galicji raz wskutek wypadków wojennych i związanego z nimi wielkiego ubytku ludzkiego, powtórnie wskutek bardzo niekorzystnych stosunków komunikacyjnych na obszarze geograficznie nader rozległego kraju naszego.

Podniesiona przez Izbę zasada mieszanych przedsiębiorstw znaleźć winna przed innymi zastosowanie w dziale handlu materiałami budowlanymi.

II. Handel materiałami budowlanymi rozpada się w Galicji na kilka odrębnych gałęzi, prowadzonych w odmiennych formach wedle natury danego artykułu, zwłaszcza zaś jego warunków transportowych.

Największą grupę stanowi w naszych warunkach budowlanych handel drzewem budulcowem. Jest on prowadzony przez specjalną gałąź kupiectwa, rozmieszczoną w dość równomierny sposób po całym kraju. Są to t. zw. składnicy drzewa, utrzymujący zwyczajnie zapas materiału budulcowego, potrzebny na jeden sezon budowlany i czyniący swe zakupy bądź bezpośrednio u producentów drzewnych, bądź u większych handlarzy.

Drugą grupę stanowią składy materiałów budowlanych, jak gipsu, cementu, wapna, piasku, dachówki, wyrobów kamionkowych, wyrobów betonowych, kafli, papy, asfaltu, materiałów izolacyjnych, łupku i blachy do pokrywania dachów, okuć budowlanych, rur wszelkiego rodzaju itd.

Do trzeciej grupy zaliczyć wypada te materiały budowlane, które skutkiem wielkiego ciężaru i wysokich kosztów przewozowych nie nadają się do magazynowania, lecz sprzedawane bywają — jak to ma miejsce przy cegłach, kamieniach budowlanych itd. — wprost z miejsca produkcji na bezpośredni użytek budowlany.

III. Natura obrotu w dziale materiałów budowlanych przemawia sama przez się za silniejszym uwzględnieniem fachowego elementu kupieckiego przy organizowaniu składów na cele odbudowy.

W pierwszym rzędzie wziąć należy w rachubę, iż materiały budowlane jako artykuły masowe wymagają urządzenia obszernych, specjalnie na ten cel urządzonych składów, względnie magazynów, szop, placów itd.

Te wszystkie urządzenia składowe, przystosowane do potrzeb miejscowych, wyposażone we wszystkie potrzebne urządzenia, posiada zawodowy handel od dawna.

Tworzenie większej ilości nowych składów, naraziłoby całą akcję na niepotrzebne, a w dzisiejszych warunkach niestosunkowo wysokie koszty.

Niemniej doniosłą rolę odgrywa w obrocie materiałami budowlanymi kwestya kosztów transportu. Przy przewozie tego rodzaju towarów masowych posiada ścisła kalkulacja frachtu, dalej wydatków na załadowanie i wyładowanie oraz przewóz kołowy towaru, nie małe znaczenie dla całej kalkulacji. Do warunków tych zdołał się w czasach swobodnej konkurencji zastosować handel prywatny, który zarówno przy sprowadzaniu, jak przy rozmieszczaniu i przewozie towaru zdołał wyrobić sobie nader cenne doświadczenia, których pominięcie sprzeciwiłoby się koniecznym względom ekonomii. Zachodzi obawa, że bez współdziałania zawodowego czynnika kupieckiego, cel zamierzony przy zakładaniu i wyposażeniu składów, nie da się w należytej mierze osiągnąć.

Podobnie ma się rzecz z utrzymaniem składów

i konserwacją tych artykułów, które ulegają zmianom, wzgl. zepsuciu.

Nie bez znaczenia dla całej sprawy wydaje się Izbie dalej stosunek producentów do handlarzy materiałami budowlanymi. Zbyt licznych artykułów tej gałęzi spoczywa od dawien dawna w rękach zastępców, wzgl. agentów lub kupców, związanych stałymi rachunkami i wieloletnimi stosunkami z fabryką. Przy całym wpływie czynników publicznych wydaje się Izbie wątpliwym, czy fabryki, względnie większe przedsiębiorstwa produkcyjne z działu materiałowego skłonne będą stosować wobec przejściowych organizacji składowych uprawianą z dawna wobec swych stałych odbiorców kupieckich, politykę cen.

Wkońcu nie może Izba pominąć uwagi, iż przegląd zapotrzebowania w dziale materiałów budowlanych uzyskać się da najlepiej przy pomocy lokalnych czynników kupieckich, znających doskonale pojemność miejscowego i okolicznego targu, rodzaj i gatunek używanych materiałów itd. itd.

Formę współdziałania czynników kupieckich przy obrocie materiałami budowlanymi należałoby, zdaniem Izby, wedle pewnych zasadniczych typów ustalić po porozumieniu z organizacjami i władzami lokalnymi. Miarodajny wpływ dałby się zdaniem Izby uzyskać przez obmyślenie formy kredytu dla nowych składów, która uzależniła handel od całej organizacji i umożliwiła dokładną kontrolę całej kalkulacji cen.

Nadto przesłała Izba Namiestnictwu wykaz czynnych w jej okręgu przedsiębiorstw handlowych z działu materiałów budowlanych, z którego okazuje się, iż zarówno ilość jak rozmieszczenie handlu w dziale artykułami budowlanymi, ułatwić może w wysokim stopniu należyte zorganizowanie projektowanej akcyi.

Zniesienie cła na klej do fabrykacji papieru.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 3. listopada b. r. (Dz. p. p. 381) zniesiono cło na wszelkie służące do fabrykacji papieru materiały zastępujące żywicę (n. p. klej papierowy, nowy klej papierowy itd.), przyrządzone z kleju zwierzęcego, białka lub innych materiałów spoistych, również z dodatkiem dekstryny lub krochmalu.

Stosunki z Król. Polskiem.

Związek wileńskich komisjonerów i pośredników handlowych.

Według zawiadomienia austr. Muzeum handlowego utworzono w Wilnie Związek wileńskich komisjonerów i pośredników handlowych.

Związek ten ma na celu udzielanie informacji handlowych oraz przedstawianie zastępców.

Ruch pakietowy między Monarchią a niemieckim obszarem okupowanym w Polsce.

Związek austriackich Izb handlowych w Wiedniu zwrócił się do Ministerstwa spraw zewnętrznych z prośbą o dopuszczenie ruchu pakietowego między Monarchią a niemieckim obszarem okupowanym w Polsce, w rozmiarach odpowiadających ruchowi pakietowemu do Niemiec.

Dla uzasadnienia wniosku powołano się na rozporządzenie Rządu niemieckiego, zezwalające na podjęcie ruchu pakietowego między Niemcami a niemieckim obszarem okupowanym w Polsce, przez co zaradzono brakom w komunikacji, odczuwanym żywo w sferach kupieckich.

Kupiectwo okręgu krakowskiego, utrzymujące stałe stosunki handlowe z Polską, powita z zadowoleniem pomyślnie załatwienie akcyi, wdrożonej przez Związek austriackich Izb handlowych.

Cło od próbek towarowych i druków.

Listy zwyczajne i listy z podaniem wartości wyjęte są z pod powinności celnej. Karty przedstawiające wzór oraz wzory w odcinkach i próbkach tylko do tego celu przeznaczone, podlegają cłu jedynie wówczas, o ile zachodzi podejrzenie obejścia przepisów celnych, albo o ile próbkami są przedmioty używalne. Wyjątek ten dotyczy także druków.

C. k. Urząd pocztowy liczy jako należytość celną 25 halerzy od poszczególnego pakietu, a 5 hal. od każdej pocztowej przesyłki listowej.

Obrot przekazy między c. i k. obszarem okupowanym w Polsce a Cesarstwem Niemieckim i Jenerał-Gubernatorstwem warszawskim.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii zaprowadzono z dniem 1. września 1916 obrot przekazów pocztowych pomiędzy c. i k. obszarem okupowanym w Polsce a Cesarstwem Niemieckim i Jenerał-Gubernatorstwem warszawskim, pod następującymi warunkami:

1. Przekazy pocztowe można nadawać z obszaru Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego lubelskiego do wszystkich miejscowości Państwa niemieckiego, jakoteż terytorium Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego, a z Niemiec oraz z Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego do wszystkich miejscowości w obrębie Jenerał-Gubernatorstwa lubelskiego;

2. wszystkie c. i k. etapowe urzędy pocztowe I. klasy c. i k. Jen. Gub. lubelskiego upoważnia się do przyjmowania przekazów pocztowych do Niemiec i Jen. Gub. warszawskiego, oraz do wypłaty stamtąd nadeszłych przekazów;

3. jeden nadawca może nadać w obrębie Jen. Gub. wojsk. jednego dnia zapomocą przekazu pocztowego za granicę najwyżej taką kwotę, jaka dozwolona jest jako najwyższa kwota przesyłki zagranicznej;

4. Naczelną Komenda armii zastrzega sobie prawo odmówić bez podania powodów przesyłki przekazów pocztowych nawet po przyjęciu ich przez etapowe urzędy pocztowe i zarządy wypłatę nadawcy wpłaconej przez niego kwoty;

5. do przesyłek pieniężnych do Niemiec, oraz do Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego należy używać w Jenerał-Gubernatorstwie wojskowym specjalnie na ten cel przeznaczonych blankietów (cena 3 hal.);

6. najwyższą kwotę oznacza się dla przesyłki jednym przekazem z Jen. Gub. wojsk. do Niemiec, oraz do Jen. Gub. warszawskiego na 800 marek, stamtąd zaś do Jen. Gub. wojsk. na 1000 koron; przekazy pocztowe pierwszego rodzaju należy wystawiać w walucie markowej, drugiego zaś w koronowej;

7. wzajemny stosunek wartości obu walut będzie ustanawiany dla Jen. Gub. wojsk. lubelskiego każdorazowo zgodnie z obowiązującym dla ruchu między Austrią a Niemcami kursem pieniężnym; c. i k. etapowe urzędy pocztowe są obowiązane pomagać interesentom przy przerachowaniu nadawanych kwot na podstawie urzędowych tablic wartości;

8. przekazane kwoty wypłaca się w obrębie Jen. Gub. wojsk. w walucie koronowej;

9. należytość za przesyłkę przekazów jest ta sama, co w obrocie pomiędzy austr.-węg. Monarchią a Niemcami; wynosi więc za przekazy do 40 koron 20 hal., za każde zaś dalsze 20 koron lub część tej kwoty — 10 hal.;

10. warunki przesyłki są w ogóle te same, co w obrocie pomiędzy c. i k. obszarem okupowanym Polski a Monarchią austr.-węg., przekazy muszą być wystawiane w języku niemieckim; termin reklamacyjny wynosi 1 rok, licząc od dnia nadania, termin ważności przekazu 1 miesiąc, licząc od najbliższego pierwszego miesiąca bezpośrednio po dokonaniu wpłaty następującego. Po upływie tego terminu ważności może nastąpić wypłata przekazu nadawcy tylko na podstawie specjalnego upoważnienia, które wydaje c. k. fachowy departament obrachunkowy poczty II. we Wiedniu;

11. podobnie jak przy obrocie z austr.-węg. Monarchią jest także w obrocie z Niemcami oraz z Jen. Gub. warszawskim wzbronione przesyłanie jakiegokolwiek pisemnych wiadomości na odcinkach przekazów; niedopuszczone są również przesyłki telegraficzne, pospieszne (express), jakoteż potwierdzenia wypłaty;

12. odnośnie do odpowiedzialności poczty obowiązują przepisy służbowe o obrocie przekazowym w c. i k. obszarze okupowanym.

Komunikacje.

Zniesienie bezpośrednich taryf wyjątkowych dla wywozu z Galicji do Niemiec.

Z dniem 15. stycznia 1917 zniesione zostają: taryfa wyjątkowa 11. dla przewozu jarzyn i grzybów,

taryfa wyjątkowa 42. dla przewozu jaj, taryfa wyjątkowa 30. A. dla przewozu drzewa nieobrobionego,

taryfa wyjątkowa 30 E. i F. dla przewozu drzewa kopalnianego,

taryfa wyjątkowa 30. M. dla przewozu wikliny, taryfa wyjątkowa 30. C. dla przewozu progów i obrzynków tartacznych.

Natomiast pozostają dalej w mocy:

taryfa wyjątkowa 30. C. dla przewozu deszczulek, w eksporcie do Niemiec i taryfa wyjątkowa 30. A. i 30. C. dla przewozu z drzewa z Niemiec do Galicji.

Zniesienie kart rocznych i abonamentowych oraz zniżek dla przewozu kupieckich kufrów z wzorami.

Z dniem 1. stycznia 1917 zniesione zostają na liniach austriackich kolei państwowych karty roczne i abonamentowe, jakoteż udogodnienia dla przewozu kupieckich kufrów z wzorami.

Zmiany w cenzurze pocztowej przesyłek pocztowych z zagranicy.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 7. listopada b. r. (Dz. p. p. 379) zarządzono zmiany w dotychczasowej cenzurze przesyłek pocztowych z zagranicy i za granicę.

Ogólna cenzura wojskowa przy przesyłkach do terytorium okupowanych w Polsce, Serbii, Czarnogórze, Albanii i do Niemiec została obecnie zniesiona. W komunikacji z temi terytoriami dozwolone są zamknięte prywatne listy i listy oraz przesyłki wartościowe, jakoteż dopiski na przekazach pocztowych i w listach wartościowych.

Przesyłki pocztowe do tych terytorium podlegają tylko w tych wypadkach i tylko w tym zakresie cenzurze, o ile dotyczy ona także przesyłek wewnątrz-krajowych, n. p. w obszarze armii i w tych okolicach, w których obowiązuje osobna cenzura.

Wszystkie przesyłki pocztowe wysyłane z Austrii zagranicę, (z wyjątkiem Niemiec) oraz nadesłane z zagranicy do Austrii, podlegają nadal cenzurze wojskowej. Przy wysyłaniu tych przesyłek nie wolno nadawać listów zamkniętych i nie wolno umieszczać żadnych dopisków w listach i przesyłkach wartościowych oraz na przekazach pocztowych.

Listy wynoszące więcej niż 2 strony arkuszone, zawierające załączniki z dopiskami oraz koperty wewnątrz wyścielane, nadto korespondencje na ciemnym papierze, pisane piśmem nieczytelnym, będą cenzurowane dopiero po załatwieniu innych listów, przez co wysyłka ich ulegnie opóźnieniu. Przy listach kupieckich może tekst obejmować więcej niż 2 strony arkuszone; można też dołączyć rachunki lub załączniki o treści kupieckiej.

Informacje i dostawy.

Akcyja pomocy wojennej dla stanu średniego.

Na zaproszenie Dolno-austriackiego Wydziału krajowego odbyło się we Wiedniu w dniu 14-go listopada b. r. zebranie austriackich instytucji dla popierania przemysłu oraz centralnych organizacji Związków przemysłowych pod przewodnictwem p. Bielhawka.

Przedmiotem obrad była sprawa utworzenia w poszczególnych krajach koronnych organizacji kredytowych, celem przyjęcia z pomocą państwową powracającym z wojny drobnym przemysłowcom.

Ze względu na pilność sprawy, uchwalilo zebranie wysłać do rządu deputację.

Wynik audyencji u ministra skarbu przedłożyła deputacja w tym samym dniu zebraniu popołudniowemu.

Minister przyrzekł sprawę życzliwie rozpatrzyć i w miarę możliwości uwzględnić słuszne żądania kół interesowanych.

Cała akcyja ma głównie na celu przyjęcie z pomocą państwową tym przemysłowcom i rękodzielnikom, którzy wróciwszy z wojny, w braku własnych środków, potrzebować będą pomocy kredytowej dla podjęcia produkcji względnie handlu.

Galicyę reprezentowali na zebraniu zastępcy Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pp.: sekr. Dr. Josefert oraz Joachim Steinberg, dalej zastępcy Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie sekr. Dr. Korkis i Dyr. Tatarczuch, wkońcu Dr. Józef Schönett dyrektor Krajowego Patronatu dla spraw przemysłowych.

Na zebraniu zastąpione były bardzo licznie Związki rękodzielnicze wszystkich krajów koronnych Austrii.

Zupełny brak zastępców krajowych Związków rękodzielniczych Galicji, tembardziej wpadał w oko.

Dostawy dla salin.

C. k. Zarząd salinarny w Wieliczce ogłasza na rok 1917 dostawę następujących materiałów.

Materiały opałowe:

koks, węgiel drzewny.

Wyroby z żelaza:

blacha, żelazo fasonowe, gwoździe, gwoździe i śruby do maszyn kopalnianych, szyny kopalniane, rury gazowe, szyny kolejowe, łopaty, siekiery, kłódki.

Wyroby z metalu:

metale, drut kolczasty.

Materiały budowlane:

cegła, cegła ogniotrwała, gips murarski, cement, piasek, glina szamotowa, wapno, papa do krycia dachów, kamień łamany, szuter.

Wyroby z drzewa:

szafliki, konewki, czerpaki, taczki, łopaty, drabiny, toporzyska, progi kolejowe, kosze, miotły i maty plecione.

Wyroby z lnu i konopi:

linki, sznurki, postronki, szpagat, cutry, pramsle, worki do spuszczenia drzewa, bawełna do czyszczenia maszyn, płótno, pasy transmisyjne parciane.

Wyroby ze skóry:

pasy i skóra.

Wyroby szcztokarskie:

pędzle i szcztoki.

Artykuły sklepowe:

farby, pokost, terpentyna, kwas karbolowy, wosk, boraks, siarka, kalafonia, mydło, łój, smary, oleje maszynowe, świece, szczeliwo.

Pasza dla koni:

siano, słoma, koniczyna i torf.

Oferty wnosić należy na ręce Naczelnika c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce najpóźniej do dnia 30. listopada 1916 do godziny 10-tej przedpołudniem.

Cała dostawa może być uskuteczniona albo naraz lub też w dwu lub trzech partjach w czterech dniach po otrzymaniu zawiadomienia o zatwierdzeniu oferty.

Późniejszy termin dostawy należy dokładnie w ofercie zaznaczyć.

Oferty wnosić należy na ręce Naczelnika c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce najpóźniej do dnia 30. listopada 1916 do godziny 10-tej przedpołudniem.

Do oferty mają być dołączone próbki oferowanych artykułów oraz kwit na złożone w kasie c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce wadium w wysokości 2% oferowanej kwoty.

Otwarcie ofert nastąpi w kancelarii Naczelnika c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce w dniu rozprawy ofertowej, t. j. w dniu 30. listopada 1916 o godzinie 10-tej przedpołudniem, przyczem oferty mogą być obecni.

Blizszych informacji co do właściwości oferty, poręczności, jakości i ilości materiałów pojedynczych grup i t. p. zasięgnąć można z warunków licytacyjnych i wykazów poszczególnych grup, które wraz z formularzem oferty otrzymać można w kancelarii c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmę:

Wojenny Zakład dla obrotu zbożem, filia w Krakowie.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Austriackie towarzystwo akcyjne fabryki Portland-Cementu w Ciężkowicach (zmiany w radzie zawiadowczej).

„Zakład spedycyjny w Szczakowej Jakób Frischer“, (udzielenie prokury Lilli Frischerównie).

Spółka oszczędności i pożyczek w Łapanowie, (wybór nowych członków zarządu).

Spółka oszczędności i pożyczek w Zgłobniu, (zmiany w zarządzie).